

1. Inhoud

1.	Inhoud.....	1
2.	Inleiding.....	2
2.1	<i>Wat vooraf ging</i>	2
2.2	<i>Deze notitie</i>	2
3.	Aftapbaarheid	2
4.	Terminating tarieven	3
5.	Interoperabiliteit	4
5.1	<i>Besluit interoperabiliteit</i>	4
5.2	<i>Interoperabiliteitsverplichting Hoofdstuk 6a Telecommunicatiewet</i>	4
5.3	<i>Interoperabiliteitsverplichting artikel 6.2 Telecommunicatiewet</i>	4
6.	Telefoonnummers uit ENUM verwijderen.....	4
6.1	<i>Relatie met Telecommunicatiewet</i>	4
6.2	<i>Commerciële en andere belangen</i>	5
6.3	<i>Bij gebleken misbruik</i>	6
7.	Toelichting definitie belanghebbenden	6
8.	Evaluatie covenant en platform	7
9.	Adviesmogelijkheid platform	7

2. Inleiding

2.1 Wat vooraf ging

Op 23 november 2006 vond overleg plaats tussen leden van de vereniging COIN en het Ministerie van Economische Zaken (EZ) over de herdelegatie van de Nederlandse ENUM domeinnaamzone 1.3.e164.arpa aan Stichting ENUM Nederland (verder 'Stichting'). Het overleg vond plaats naar aanleiding van de reacties van een aantal leden van COIN (verder 'respondenten') op de raadpleging over de herdelegatie die plaatsvond tussen 18 september en 9 oktober 2006¹. Van dit overleg heeft EZ een verslag gemaakt dat op 5 december 2006 naar de deelnemers van het overleg is gezonden.

Een vervolgoverleg vond plaats op 26 januari 2007. EZ had ter voorbereiding daarvan een notitie vooruitgestuurd waarbij op verzoek van respondenten inzage gegeven werd in het conceptconvenant op het punt van de inbreng van belanghebbenden en de werkwijze van het platform. Ook gaf de notitie aanvullend antwoord op specifieke vragen die aan de orde kwamen tijdens het eerste overleg.

2.2 Deze notitie

Op het overleg van 26 januari werd afgesproken dat EZ de eerder verspreide notitie aanvult naar aanleiding van de vragen die tijdens het overleg werden gesteld. Deelnemers konden daarnaast nog nadere opmerkingen en voorstellen t.a.v. het conceptconvenant en de governance-structuur naar EZ toemailen tot 2 februari 2007. EZ ontving reacties van 2 partijen.

Deze notitie gaat in op de vragen en opmerkingen die tijdens en na het overleg zijn ontvangen, waaronder een aantal juridische vragen. Daarbij zij opgemerkt dat het hier om een EZ-interpretatie van de wet gaat. Aanbieders van communicatiediensten zijn gehouden de verplichtingen op de grond van de wet na te komen; het is uiteindelijk aan de rechter om de wet uit te leggen.

Naar aanleiding van het laatste overleg is het deel van het conceptconvenant dat gaat over de evaluatie van de werking van het platform en het convenant aangepast (paragraaf 8).

3. Aftapbaarheid

Vraag: Kan EZ een vrijwaring geven aan operators voor aftapbaarheid bij ENUM diensten die over hun netwerk gaan? Als case wordt genoemd dat een gebruiker een SIP adres van operator x in ENUM opneemt zonder medeweten van operator x.

¹ Meer informatie over de raadpleging, inclusief het raadpleegdocument, is te vinden op www.namen.ez.nl; klik op deze webpagina links op 'domeinnamen'

Antwoord: Artikel 13.1 van de Telecommunicatiewet bepaalt dat aanbieders van openbare telecommunicatienetwerken en –diensten hun netwerken en diensten uitsluitend beschikbaar mogen stellen indien deze aftapbaar zijn. ENUM, de koppeling van een telefoonnummer aan een unieke Internet domeinnaam, is géén telecommunicatienetwerk en géén telecommunicatiedienst, omdat ENUM als zodanig niet zorg draagt voor het transport van signalen van A naar B. Bij ENUM wordt het transport verzorgd door de aanbieder van een telecommunicatiedienst waarvan de ENUM-gebruiker klant is. Wanneer een ENUM-gebruiker bijvoorbeeld een e-mail stuurt dan verzorgt zijn ISP-er het transport. Het voorafgaande betekent dat op de dienst “ENUM” als zodanig géén aftapverplichting rust: de verplichting blijft –in dit voorbeeld- berusten bij de ISP-er (telecommunicatieaanbieder) die er voor moet zorgen dat het verkeer kan worden afgetapt.

Ten aanzien van de casus dat een gebruiker een SIP adres opneemt in ENUM zonder medeweten van de operator die het SIP adres aankiesbaar maakt, kan het volgende gezegd worden. Het opnemen van het SIP-adres in ENUM geschiedt met het oogmerk om oproepen naar het SIP-adres te bevorderen. Wanneer een ENUM-gebruiker een oproep doet naar een SIP-adres verzorgt zijn telecommunicatieaanbieder én de aanbieder van het opgeroepen SIP-adres (terminating-aanbieder) het transport. Beide aanbieders bieden een telecommunicatiedienst aan en moeten op verzoek van de bevoegde autoriteiten de oproep naar het SIP-adres aftappen. Hoofdstuk 13 van de Telecommunicatiewet kent geen uitzondering op de aftapplicht voor oproepen die door middel van ENUM of een andere software-toepassing worden bevorderd. Alleen is relevant of de oproep wordt “getransporteerd” over een openbaar telecommunicatienetwerk of een openbare telecommunicatiedienst. Niet is relevant of degene die de oproep doet gebruik maakt van ENUM.

4. Terminating tarieven

Vraag: Wat is de impact van ENUM op de terminating vergoedingen? Vooral van belang als het verkeer als gevolg van ENUM erg toeneemt.

Antwoord: De hoogte van een interconnectievergoeding wordt in beginsel bepaald door de interconnectie-overeenkomst die marktpartijen sluiten. Wat de impact is van ENUM op de terminating vergoeding, volgt dus in beginsel uit de interconnectie-overeenkomst. Indien het verkeer door ENUM toeneemt dan staat het de betrokken partijen vrij om de interconnectie-overeenkomst te wijzigen. Hierbij past één kanttekening. OPTA kan –in bijzondere situaties- op basis van de hoofdstukken 6 en 6A van de Telecommunicatiewet een interconnectieverplichting opleggen. De zwaarste verplichting die OPTA kan opleggen, is de verplichting om een kostengeoriënteerd tarief te rekenen voor interconnectie. OPTA kan deze verplichting alleen opleggen aan partijen met aanmerkelijke marktmacht. Indien een partij met aanmerkelijke marktmacht als gevolg van ENUM meer (efficiënte) kosten moet maken, dan zal OPTA

toestaan dat die (efficiënte) kosten worden doorberekend (artikel 5a van het Besluit voorwaardelijke toegang).

5. Interoperabiliteit

Vraag: Zijn operators verplicht tot interoperabiliteit bij ENUM?

ENUM opereert binnen de bestaande wet- en regelgeving. Ten behoeve van ENUM vinden er dus géén wijzigingen plaats in het wettelijk kader. Voor de duidelijkheid wordt onderstaand kort het wettelijk kader voor interoperabiliteit beschreven.

5.1 Besluit interoperabiliteit.

Op basis van artikel 6.3 van de Telecommunicatiewet en het Besluit interoperabiliteit geldt er een interoperabiliteitsverplichting voor openbare telefonie. Deze verplichting geldt zowel voor vast en mobiel als voor analoge en digitale telefonie. Voor de toepasselijkheid is niet relevant of een gebruiker al dan niet gebruikt maakt van ENUM. Wanneer een eindgebruiker de openbare telefoondienst afneemt, moet hij alle andere eindgebruikers in Nederland kunnen bellen. Het betreft hier overigens een eindgebruikersrecht én géén eindgebruikersplicht. Eindgebruikers kunnen ervoor kiezen om –al dan op basis van ENUM- niet te bellen, maar bijvoorbeeld te e-mailen.

5.2 Interoperabiliteitsverplichting Hoofdstuk 6a Telecommunicatiewet.

OPTA kan op basis van artikel 6a.2 van de Telecommunicatiewet de verplichting opleggen om te voldoen aan redelijke verzoek tot interoperabiliteit/interconnectie. OPTA kan een interoperabiliteitsverplichting/ interconnectieverplichting alleen opleggen, indien die verplichting gelet op de omstandigheden op de markt proportioneel en gerechtvaardigd is. Partijen die aan een dergelijke verplichting moeten voldoen hebben een besluit van OPTA ontvangen: zij zijn dus op de hoogte.

5.3 Interoperabiliteitsverplichting artikel 6.2 Telecommunicatiewet

OPTA kan in bijzondere situaties op basis van artikel 6.2 van de Telecommunicatiewet een interoperabiliteitsverplichting opleggen. In de meeste gevallen zal OPTA deze verplichting alleen opleggen wanneer twee marktpartijen een interoperabiliteitsgeschil hebben. Partijen die aan een dergelijke verplichting moeten voldoen, hebben een besluit van OPTA ontvangen: zij zijn dus op de hoogte van de interoperabiliteitsverplichting.

6. Telefoonnummers uit ENUM verwijderen

6.1 Relatie met Telecommunicatiewet

Vraag: Mag de nummerhouder de telefoonnummers die aan hem toegekend zijn op basis van de Telecommunicatiewet uit de ENUM-database verwijderen?

Antwoord: De Telecommunicatiewet kent aan de nummerhouder géén recht toe om de aan hem toegekende telefoonnummers uit de ENUM-database of een andere

abonneelijst te laten verwijderen. De rechten van de nummergebruiker worden daarentegen wél beschermd door de Telecommunicatiewet. Zo geeft artikel 11.6, vierde lid, van de Telecommunicatiewet aan abonnees (nummergebruikers) het recht om persoonsgegevens, telefoonnummers daaronder begrepen, te verifiëren, te laten verwijderen en te laten verbeteren. Ook moet de abonnee op basis van artikel 11.6, derde lid, van de Telecommunicatiewet toestemming geven voor het zoeken van persoonsgegevens op basis van alleen het telefoonnummer. Zie in dit verband ook overweging 38 van richtlijn 2002/58/EG, die als volgt luidt:

“Aanbieders van openbare abonneelijsten dienen de in dergelijke abonneelijsten op te nemen abonnees op de hoogte te brengen van de doeleinden van de abonneelijst en van eventueel bijzonder gebruik dat gemaakt kan worden van de elektronische versies van openbare abonneelijsten, in het bijzonder door middel van in de software opgenomen zoekfuncties, zoals omgekeerde zoekfuncties waarmee gebruikers de naam en het adres van een abonnee kunnen vinden op basis van alleen het telefoonnummer.”

Volgens de memorie van toelichting bij de Telecommunicatiewet (Kamerstukken II, 1997-1998, 25 533, nr. 5, p. 121-122) ligt het niet in de bedoeling om in de Telecommunicatiewet regels te stellen over de privaatrechtelijke aspecten van het gebruik van telefoonnummers: telefoonnummers worden in de Telecommunicatiewet uitsluitend in bestuursrechtelijke zin beschouwd. Hieruit volgt dat de Telecommunicatiewet géén privaat vermogensrecht (“eigendomsrecht”) toekent. Zij hebben op basis van de Telecommunicatiewet dan ook niet het recht de aan hen toegekende telefoonnummers te laten verwijderen uit de ENUM-database.

6.2 Commerciële en andere belangen

Een partij gaf in haar reactie aan dat in het convenant tussen EZ en de stichting ENUM Nederland vastgelegd moet worden dat een nummerhouder haar eindgebruikers (dat wil zeggen de gebruikers van de aan de nummerhouder toegekende nummers) de toegang tot de ENUM tabellen per direct moet kunnen ontzeggen als het gekozen beleid door de stichting in strijd is met de algemeen gerechtvaardigde (commerciële) belangen van de nummerhouder. Hierdoor kan een (commerciële) dreiging afgewend worden.

Een afspraak van die strekking in het convenant of tussen nummerhouder en de Stichting ENUM Nederland ligt juridisch lastig. Artikel 6 van de Mededingingswet en artikel 81 van het EG-verdrag verbieden afspraken tussen ondernemingen die ertoe strekken om de mededinging op de (Nederlandse) markt te verhinderen, te beperken of te vervalsen. Voorts staat een afspraak van die strekking op gespannen voet met artikel 11.6 van de Telecommunicatiewet. Dat artikel geeft aan de abonnee het recht om zelf te bepalen welke persoonsgegevens worden opgenomen in een abonneelijst, zoals bijvoorbeeld ENUM.

6.3 Bij gebleken misbruik

Een partij gaf in haar reactie aan dat bij gebleken misbruik van/met een individueel nummer de nummerhouder het recht en de mogelijkheid moet hebben om dit nummer per omgaande uit de ENUM tabellen te (laten) verwijderen.

Misbruik kan plaatsvinden op verschillende niveau's. De marktwerkgroep die het NLEG-rapport samengesteld heeft, kwam binnen de scope van *ENUM-registratie* tot de volgende aanbevelingen die specifiek ingaan op misbruik of verwijdering uit ENUM.

Aanbeveling 7: Als blijkt dat een registrant bereikbaarheidsgegevens van een derde in de NAPTR-records heeft opgenomen of laten opnemen zonder dat de registrant daartoe bevoegd was, dan wordt de registratie van het telefoonnummer in ENUM ongedaan gemaakt.

Aanbeveling 8: Als na aanmelding in ENUM het gebruik van het desbetreffende telefoonnummer door de registrant eindigt, moet het telefoonnummer uit ENUM worden verwijderd.

Aanbeveling 9: Als een gebruiker niet langer gebruikmaakt van een telefoonnummer, dan is de nummerhouder bevoegd het telefoonnummer uit ENUM te laten verwijderen.

Het conceptconvenant bepaalt dat de Stichting deze aanbevelingen, die moeten leiden tot verwijdering uit ENUM, moet uitwerken in het ENUM- reglement.

Buiten de scope van de registratie kan ook in strijd gehandeld worden met de algemene voorwaarden die van toepassing zijn op de dienstverlening die bij de bestemming van het telefoonnummer hoort. Als dit -wederom buiten de scope van ENUM- ertoe leidt dat de gebruiker uiteindelijk niet langer meer gebruikmaakt van zijn telefoonnummer, dan is de nummerhouder bevoegd het telefoonnummer uit ENUM te laten verwijderen (aanbeveling 9).

Andere nog niet nader gespecificeerde vormen van misbruik zullen door de Stichting in samenspraak met het ENUM-platform onderzocht moeten worden, en indien nodig kan dat leiden tot aanvullende verwijderingsprocedures.

7. Toelichting definitie belanghebbenden

EZ werd gevraagd de definitie van 'belanghebbende partijen bij ENUM' te verduidelijken. Een deelnemer stelt dat alleen nummerhouders belanghebbend zijn.

De door EZ geïdentificeerde belanghebbenden zijn beschreven in het raadpleegdocument van oktober 2006, en op dat punt zijn er in de raadpleging geen opmerkingen gemaakt. Volgens EZ hebben de volgende partijen een redelijk belang bij de inrichting van ENUM in Nederland; registrars, partijen die zich bij Stichting ENUM Nederland hebben gemeld als beoogd registrar, registrants, houders van een aanzienlijk

aantal telefoonnummers, de OPTA, het CBP, consumentenorganisaties en application service providers.

EZ deelt dus niet de mening dat alleen nummerhouders belanghebbend zijn. Ook de tijdens het overleg geponeerde stelling dat alleen nummerhouders registrar zouden kunnen zijn deelt EZ niet. ENUM en de bijbehorende registratiediensten zijn onderhevig aan vrije marktwerking, en het staat dus iedereen vrij om registrar te worden. Het is logisch dat er daarbij objectieve en transparante criteria (technische en andere) worden gehanteerd op basis waarvan men registrar kan worden, en deze zullen door de Stichting in samenspraak met de belanghebbenden in het platform bepaald moeten worden.

8. Evaluatie convenant en platform

Naar aanleiding van de opmerkingen tijdens het laatste overleg over de werking van het platform en de gevraagde mogelijkheid om het platform anders in te richten is het artikel, in het conceptconvenant dat daarover gaat herschreven en als volgt aangevuld:

Artikel 17 Evaluatie werking convenant en werking ENUM-platform

1. Binnen twee jaren na inwerkingtreding van dit convenant en vervolgens elke vier jaar, wordt een verslag opgesteld en openbaar gemaakt over de naleving van dit convenant en de wijze waarop het ENUM-platform functioneert.
2. Het verslag wordt opgesteld door een door Partijen aan te wijzen onafhankelijke derde, die het verslag gelijktijdig aan beide partijen dient te zenden.
3. Iedere partij draagt de helft van de kosten die gemoeid zijn met het opstellen van het verslag.
4. Het verslag kan vergezeld gaan van aanbevelingen voor aanpassing van het convenant en voor verbetering van de werking van het ENUM-platform.
5. Partijen dragen zorg voor openbaarmaking als bedoeld in het eerste lid door het verslag en eventuele aanbevelingen op hun websites te plaatsen.

9. Adviesmogelijkheid platform

Een partij gaf aan dat het ENUM-platform het recht moet krijgen om de minister te adviseren de delegatie aan de stichting in te trekken. Deze mogelijkheid moet in het convenant worden geborgd.

Het platform of individuele partijen zijn vrij om de Minister te suggereren om de delegatie aan de stichting in te trekken. Daarnaast heeft het platform middels artikel 17 (Evaluatie werking convenant en werking ENUM-platform) de mogelijkheid om op basis van het verslag van een onafhankelijke auditor advies te geven over de werking van het platform en het convenant, waaronder mogelijk ook het intrekken van de delegatie.